

OBSAH

ÚVOD	9
1 HISTÓRIA, VÝVOJ A SÚČASNÝ STAV EIA	10
1.1 Vývoj procesu posudzovania	10
1.2 Vývoj procesu posudzovania vplyvov na ŽP na Slovensku	11
2 ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA A ŠTRUKTÚRA ZÁKONA Č. 24/2006 Z.Z.	12
2.1 Predmet zákona	12
2.2 Účel zákona	12
2.3 Definícia EIA	12
2.4 Základné princípy	13
2.5 Zmeny v zákone	14
2.6 Základná štruktúra zákona	15
2.7 Účastníci procesu posudzovania	15
2.7.1 Zainteresovaná verejnosť	16
2.7.2 Občianska iniciatíva	16
2.7.3 Občianske združenie podporujúce ochranu životného prostredia	16
2.7.4 Mimovládna organizácia podporujúca ochranu životného prostredia	17
2.8 Zoznam odborne spôsobilých osôb	17
2.9 Informačný systém podľa zákona č. 24/2006 Z.z.	18
2.10 Zabezpečenie poskytovania informácií o stave životného prostredia	18
3 POSUDZOVANIE VPLYVOV ČINNOSTÍ NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE	19
3.1 Charakteristika jednotlivých krokov posudzovania	19
3.2 Zámer	22
3.2.1 Obsah a štruktúra zámeru podľa prílohy č. 9 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie	25
3.3 Zisťovacie konanie	26
3.3.1 Kritériá pre zisťovacie konanie	27
3.4 Rozsah hodnotenia a časový harmonogram	29
3.4.1 Účel	29
3.4.2 Určovanie rozsahu hodnotenia podľa zákona	30
3.4.3 Aspekty určenia rozsahu hodnotenia vplyvov, výber variantov	30
3.4.4 Určovanie časového harmonogramu	31
3.5 Správa o hodnotení	32
3.5.1 Verejné prerokovanie správy o hodnotení	34
3.5.2 Stanovisko k správe	36

3.6 Odborný posudok	38
3.7 Záverečné stanovisko k navrhovanej činnosti	40
3.7.1 Postup vypracovania a doručenia záverečného stanoviska.....	41
3.7.2 Náležitosti záverečného stanoviska	41
3.8 Rozhodovanie o povolení navrhovanej činnosti	42
3.9 Poprojektová analýza	44
3.9.1 Povinnosti vykonávateľa navrhovanej činnosti	45

4 METODICKÝ POSTUP POSUDZOVANIA NÁVRHOV STRATEGICKÝCH DOKUMENTOV A STRATEGICKÝCH DOKUMENTOV S CELOŠTÁTNYM DOSAHOM	46
4.1 Vývoj SEA na medzinárodnej úrovni a na Slovensku	46
4.1.1 Charakteristika vývoja SEA na medzinárodnej úrovni	46
4.1.2 Vývoj SEA na úrovni EHK OSN	47
4.1.3 Vývoj SEA na úrovni Európskej únie	48
4.1.4 Charakteristika vývoja SEA na Slovensku	49
4.2 Posudzovanie strategických dokumentov	52
4.3 Oznámenie o strategickom dokumente.....	52
4.4 Zisťovacie konanie o posudzovaní strategického dokumentu	54
4.5 Rozsah hodnotenia strategického dokumentu a časový harmonogram	54
4.6 Správa o hodnotení strategického dokumentu	56
4.7 Odborný posudok k strategickému dokumentu	57
4.8 Záverečné stanovisko z posúdenia strategického dokumentu	58
4.9 Schvaľovanie strategického dokumentu	59
4.10 Sledovanie a vyhodnocovanie vplyvov strategického dokumentu	60
4.11 Posudzovanie strategických dokumentov s celoštátnym dosahom ..	61
4.12 Príklady metód používaných v procese environmentálneho hodnotenia	63
4.12.1 Kontrolné zoznamy a environmentálne testy.....	64
4.12.2 Matica	64
4.12.3 Počítačové modelovanie	66
4.12.4 Geografický informačný systém (GIS).....	66
4.12.5 Analýza efektívnosti nákladov (CEA - Cost Effectiveness Analysis)	66
4.12.6 Analýza nákladov a prínosov (CBA- Cost-Benefit Analysis)	66
4.12.7 Multikriteriálna analýza (MCA - Multi-Criteria Analysis)	66
4.12.8 Metóda agregácie	67
4.12.9 Hodnotenie životného cyklu (LCA - Life-Cycle Assessment)	67
4.12.10 SWOT analýza	67
4.13 Záverečné odporúčania pre praktickú realizáciu SEA	69

5 POSUDZOVANIE VPLYVOV PRESAHUJÚCICH ŠTÁTNE HRANICE	70
5.1 Posudzovanie vplyvov navrhovaných činností vykonávaných na území SR.....	70
5.2 Posudzovanie vplyvov navrhovaných činností vykonávaných na území iného štátu.....	71
5.3 Posudzovanie vplyvov strategických dokumentov pripravovaných na území SR	71
5.4 Posudzovanie vplyvov strategických dokumentov pripravovaných na území iného štátu	72
6 POSUDZOVANIE VPLYVOV NA ZDRAVIE OBYVATEĽSTVA	73
6.1 Implementácia princípov hodnotenia zdravotných rizík do procesu EIA	73
6.2 Posudzovanie vplyvov na zdravie v EÚ	73
6.3 Implementácia princípov hodnotenia zdravotných rizík do procesu EIA	74
6.3.1 Hodnotenie nebezpečnosti	74
6.3.2 Hodnotenie zraniteľnosti	75
6.4 Softwarové produkty pre hodnotenie a riadenie rizík – príklady	90
7 ODBORNÁ SPÔSOBILOSŤ NA ÚČELY POSUDZOVANIA VPLYVOV NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE	91
7.1 Odborná spôsobilosť podľa zákona č. 24/2006 Z.z.	91
7.2 Odborne spôsobilé osoby podľa vyhlášky č. 113/2006 Z.z.	93
7.2.1 Odbory činností a oblastí činností	93
7.2.2 Žiadosť o zapísanie do zoznamu	94
7.3 Odborná príprava a skúška	95
7.4 Vedenie zoznamu	95
8 PÔSOBNOSŤ ORGÁNOV ŠTÁTNEJ SPRÁVY	98
8.1 Ministerstvo životného prostredia SR	98
8.2 Krajský úrad ŽP	98
8.3 Obvodný úrad ŽP	98
8.4 Rezortný orgán	98
9 EVIDENCIA DOKUMENTOV	99
9.1 Náklady na posudzovanie a ich úhrada	99
9.2 Vypracovanie dokumentácie a odborná spôsobilosť	99
9.3 Konzultácie v rámci posudzovania	100
10 VARIANTNÉ RIEŠENIA V PROCESCH EIA A SEA	101
10.1 Variantné riešenia	101
10.2 Teória rozhodovania	101
10.3 Viackriteriálna analýza	102
10.3.1 Metódy viackriteriálnej analýzy	102

11 PRÍKLADY HODNOTENIA	
ENVIRONMENTÁLNYCH VPLYVOV	109
11.1 Umiestnenie prevádzky	109
11.2 Stručný popis technického a technologického riešenia	109
11.3 Vstupy - množstvá surovín, pomocných surovín a výrobkov	109
11.4 Používaná technológia – posúdenie BAT	109
11.5 Preskúmanie životného prostredia všeobecne	115
11.5.1 Hodnotenie znečistenia ovzdušia	115
11.5.2 Hodnotenie znečistenia odpadovými vodami	123
11.5.3 Hodnotenie znečistenia odpadmi	125
11.5.4 Hodnotenie hluku a vibrácií	125
12 HODNOTENIE ZRANITEĽNOSTI ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA ..	127
12.1 Faktory zraniteľnosti	127
12.1.1 Váha faktorov zraniteľnosti	127
12.1.2 Určenie stupňa zraniteľnosti	127
13 KONCEPCIA OCHRANY A PRÍRODY V SR	132
13.1 Konceptia ochrany a prírody a EIA	132
14 KONTROLNÉ MECHANIZMY PROCESU	
POSUDZOVANIA VPLYVOV	136
14.1 Územné konanie	136
14.2 Stavebné konanie	136
14.3 Niektoré negatívne sprievodné javy procesu posudzovania	138
14.3.1 Efekt lokálneho optima	138
14.3.2 Absencia hodnotenia socio-ekonomických vplyvov	139
14.3.3 Jednotnosť dokumentácie a časové hľadisko schvaľovacieho procesu ..	139
14.3.4 Význam následného procesu v posudzovaní	140
15 PRÍPADOVÁ ŠTÚDIA ZÁMERU	142
LITERATÚRA	208